אבא שאול אומר אאפי' לא סיפר קודם הרגל מותר לספר אחר הרגל שכשם שמצות שלשה מבטלת גזירת שבעה כך במצות שבעה מבטלת גזירת ל' מ"ט דאבא שאול לאו משום דקסבר שביעי עולה לכאן ולכאן דלמא עד כאן לא קאמר אבא שאול אלא באבילות ז' דרבנן אבל בנזיר דאורייתא לא אלא רב דאמר כר' יוסי אדתניא ר' יוסי אומר שומרת יום כנגד יום ששחטו וזרקו עליה בשני שלה ואח"כ ראתה הרי זו אינה אוכלת ופטורה מלעשות פסח שני מ"ט דר' יוסי לאו משום דקסבר במקצת היום ככולו [א] ממאי ודלמא משום דקסבר מכאן ולהבא הוא מטמא ומי סבר ר' יוסי הכי גוהתניא ר' יוסי אומר זב בעל שתי ראיות ששחטו וזרקו עליו בשביעי וכן שומרת יום כנגד יום ששחטו וזרקו עליה ואח"כ ראו אע"פ גשמטמאין משכב ומושב למפרע דפטורין מלעשות פסח שני מאי למפרע מדרבנן הכי נמי מיסתברא דאי ס"ד מדאורייתא אמאי פטורין מלעשות פסח שני לעולם אימא לך טומאה דאורייתא תהום דזיבה התירו דואף רבי אושעיא סבר למפרע מדרבנן הדתניא רבי אושעיא (א) אמר ה(אבל) הרואה זב בשביעי שלו סותר את שלפניו ואמר ליה ר' יוחנן לא נסתור אלא יומו מה נפשך אי סתר כולהו סתר אי לא סתר לא נסתור ולא יומו אלא אימא לא נסתור ולא יומו וא"ל

אבא שאול אומר אפילו לא סיפר ערב הרגל מותר לספר אחר הרגל. פליג את"ק דסבר דרגל מבטל בכל [ענין] ופליג באחריתי שכשם שמצות [ג'] מבטלת גזירת ז' כך מצות ז' מבטלת גזירת ל' ופליג את"ק דמצריך ח' א] לאו משום דקסבר יום ז' עולה לו למנין שבעה ומקצתו עולה למנין ל' אע"פ שעומד באמצע אבילות: אלא באבילות דרבנן. דמן התורה אינו אבל אלא יום ראשון כדכתיב ל) ואחריתה כיום מר אבל בנזירות דאורייתא דדרשינן מקרא דבעינן ל' יום לא אמרי' דמקצת יום עולה לו לכאן ולכאן: ששחטו וזרקו עליה בשני. שחל בערב פסח ושחטו עליה הפסח ואח"כ ראתה הרי זו אינה אוכלת בלילה בפסח לפי [שהיא] נטמאה ב] ופטורה מלעשות פסח שני דבשעת שחיטה טהורה היתה: מאי טעמא דר' יוסי (הגלילי) לאו משום[1] מקצת היום ככולו. ומכאן ולהבא היא מטמאה מ) (דאתמול)[2] נמצא כי בשעת שחיטה וזריקה היתה טהורה גמורה דמכאן ולהבא היא מטמאה ולא למפרע וכי הדרא חזיא מטמאינן לה מכאן ולהבא ולמחר תעשה שימור גמור למקצת יום זה שנטמאת אלמא דיום שני זה מקצת יום חשבינן ליה יום טהור דליהוי שימור ליום שאתמול הילכך שחיטה וזריקה בטהרה היה ומקצתו חשבינן ליה יום טומאה דליהוי יום של מחר שימור להאי מקצת יום אבל רבנן פליגי ומטמאי למפרע וחשבינן זה היום ככולו טמא [כיום] של אתמול ורב דאמר כר' יוסי ואע"ג דהכא נמי היה סברא לחשיבת יום ככולו טמא כיום שלפניו כסברא דרבנן אפ"ה ר' יוסי מחשיבו לכאן ולכאן והיינו כסברת רב וזו שכתוב בספרים ודילמא משום דקסבר לא גרסינן ליה דאי לאו הכי מה מהני שאינו מטמא למפרע: זב בעל שתי ראיות. דאילו בעל שלשה לא חזי למיכל ג] [לאחר דראה שלישית] עד יום ח' שיביא קרבנותיו וביום ח' לא מצי למינקט ואח"כ ראה מטמא משכב ומושב למפרע דמיום ז' ואילך פסק מסתירה ומשכב ומושב דמאתמול שאחר הטבילה עד הנה טהורין ואפי' ראה היום ביום ח' לא מטמא למפרע: אע"פ שמטמאין משכב ומושב למפרע. ואפילו טבל בשביעי משכבות דלאחר טבילה טמאין ד] סתר[3] מניינו והרי הוא כתחילתו דכתיב וספרה לה שבעת ימים והרי אין כאן ז' ימים ומדקתני בשמירת[4] יום למפרע טומאה אלמא לא אמר מקצת יום ככולו וקשיא דר' יוסי אדר' יוסי ומשני למפרע מדרבנן אבל מן התורה טהורה: הכי נמי מסתברא וכו'. ודחי אימא[5] לך טומאת התהום דזיבה התירו כלומר אימא לך שמטמאין למפרע מדאורייתא ופטורין לעשות פסח שני דהלכה למשה מסיני ה] דטומאה דמת הותרה לעושי פסח והאי תנא ס"ל דאפי' טומאת התהום דזיבה הותרה לעושי הפסח: התהום. פי' דבשעת שחיטה ישב על אבן אחת ולא נודע כלל שקבר תחתיו עד אחר שחיטה נודע לו שניטמא בקבר התהום וכן הכא לא ידע אדם בשעת שחיטה אם אחרי כן תראה ותסתור להיות טמאה וטומאת התהום [התירו][6] לעושי הפסח ונזיר: ואף רבי אושעיא. קאי אשינויא דלמפרע דרבנן: אבל הרואה זוב. פי' [רש"י] בכילד צולין (פסחים ד' פא.) ו] לא ידעינן אהיכא קאי[7]: סותר את שלפניו כו'. ספורים[8] שספר וצריך למנות ז' ימים אחרים: [א"ל ר"י לא נסתור אלא יומו] יחזור ויספור יום אחד: והוינן בה. במילתא דר' יוחנן אי סתר כולהו בעי למיסתר דכתיב וספר לה[9] ז' ימים לטהרתו שלא תהא טומאה מפסקת בינתים ז]בפרק כילד צולין גרס [אי קסבר למפרע הוא מטמא אפילו כולהו נסתור] ואי מכאן ולהבא הוא מטמא יומו נמי לא נסתור דהרי היא כראיה ראשונה של זיבה אחרת ואין בה אלא טומאת ערב ויטבול לערב ויטהר דקי"ל ראיה ראשונה של זב קרי בעלמא הוא: ה"ק לא יסתור ולא יומו. כלומר אפי' יומו לפי שכבר עלה לו מקצת היום ושלמו לו ספורים שלו ויצא מכלל הזיבה: ס) א"ל.[10] פי' ר' אושעיא לר' יוחנן רבי יוסי סבר כוותך השתא מסיק דרבי אושעיא ס"ל אליבא דר' יוסי דמטמא למפרע היינו מדרבנן:

זבה

אבא שאול אומר כו'. מצות אבילות הנוהגת שלשה ימים הראשונים כיון שעשאם קודם הרגל בטל הימנו גזירת ז' לגמרי כך מצות ז' כיון שנעשו קודם הרגל שוב הרגל מבטל גזירת ל' לגמרי. גזירת ל' גלוח וכיבוס ו): מ"ט דאבא שאול. דאמר דיום ז' מבטלת גזירת ז' ול' והא לא שימר עדיין מיום ל' כלום קודם הרגל אפי' יום אחד דבשלמא לת"ק דאמר שמנה היינו משום דיום שמיני עולה למנין ל' אלא לאבא שאול מ"ט לאו משום דקסבר א]דיום שביעי עולה לכאן ולכאן למנין ז' ולמנין ל' וכמאן דעבר עליו יום אחד מגזירת ל' דמי ומש"ה מתבטלת: ב]אלא באבילות (ב) דרבנן. דעיקר אבילות אינו אלא יום אחד דכתיב (עמוס ח) ואחריתה כיום מר אלא רבנן תקנו ז' דסמכו אקרא ג]כדכתיב (בראשית נ) ויעש לאביו אבל שבעת ימים אבל נזירות דאורייתא בחושבנא דיומי ד] דל' יום בעינן כדכתיב (במדבר ו) יהיה ז) לא אמר דיום אחד עולה לכאן ולכאן: ששחטו וזרקו עליה בשני שלה. שכבר ראתה ביום שמיני (ג) ה]עד שלא ראתה ביום תשיעי שהיא שומרת כנגדו לידע אם תראה בג' ימים ג' ראיות ותהא זבה: ואח"כ ראתה הרי זו אינה אוכלת. בפסח דטמאה היא ואע"ג דאינה אוכלת פטורה מלעשות פסח שני דאכילת פסחים לא מיעכבא: מ"ט דר' יוסי. דפטורה מלעשות פסח שני לאו משום דקסבר מקצת היום ככולו דיום שני שהוא תשיעי ככולו דמי והויא לה טהורה בשעה ששחטו וזרקו עליה והכא נמי לימא דעולה לו לכאן ולכאן משום דמקצת היום ככולו: דילמא. האי דקאמר ר' יוסי דפטורה לאו משום דקסבר דמקצת היום ככולו אלא משום דקסבר דכשהיא רואה מכאן ולהבא היא מטמאה אבל למפרע לא ומשום הכי פטורה דבההיא שעתא דשחטו וזרקו עליה טהורה הואי ולהך דבתר ו]נטמאת לא חיישינן: ומי סבר ר' יוסי. דמכאן ולהבא היא מטמאה אבל למפרע לא ז]: זב בעל שתי ראיות. בין ביום אחד בין בשני ימים כדאמרי' התם (ב"ק דף כד.) תלה הכתוב את הזב בראיות דכתיב ח) וזאת תהיה טומאתו בזובו ואת הזבה בימים דכתיב ואשה כי יזוב זוב דמה ימים רבים ט) מיעוט ימים שנים רבים ג' י): בשביעי שלו. שאין בין זב רואה שתים לרואה ג' אלא קרבן שבעל ג' מונה ז' ומביא קרבן ובעל ב' מונה ז' ואין מביא קרבן. ח]להכי נקט בעל שתי ראיות ושומרת יום משום דלאו בני קרבן נינהו דעל הנך דבני קרבן לא מצי למשחט עלייהו בשביעי משום דלא מצו אכלי פסח בערב דכפרת קרבן דבעו לאיתויי בשמיני מעכבת להו כדקי"ל (יבמות דף עד:) הביא כפרתו אוכל בקדשים. (ד) ט]אלמא מיהא מדקתני מטמא משכב ומושב למפרע דלא הוי טעמא דר' יוסי משום דמכאן ולהבא הוא מטמא וטעמא משום דמקצת היום ככולו קא פטר מלעשות פסח שני דה"ל ככל מידי דתלי במניינא דאמרי' ביה מקצת היום ככולו ומש"ה פטורין: לעולם אימא לך דמכאן ולהבא הוא מטמא ולאו טעמא דר' יוסי משום דמקצת היום ככולו (ה) י]ודקאמר למפרע מטמא מדרבנן הוא דקאמר ומשום דלית בהו טומאה אלא מדרבנן פטורין מלעשות פסח שני: דאי ס"ד מדאורייתא. מטמאין למפרע אפי' אמרת מקצת היום ככולו אכתי אמאי פטורין והא איגלאי מילתא למפרע דבההיא שעתא דשחט ונזרק הדם טמאה מדאורייתא הואי: לעולם אימא לך. דטמאין למפרע מדאורייתא וכל היכא דתלי מילתא במניינא כגון בשתי נזירות שצריך למנות לזו ל' ולזו ל' הוי מקצת היום ככולו והכא אע"ג דמדאורייתא מטמא למפרע (ו) אמאי הקילו בה היינו טעמא דטומאה דתהום דזיבה התירו דכיון דבההיא שעתא דנשחט אכתי הוה קיימא טיפת דם במקור של אשה ולא כ]יצא לחוץ אהני בה מקצת היום ככולו דכמאן דנשחט עליה בשעת טהרה דמי. ואית דמפרשי טומאת התהום בזיבה היינו דבשעת שחיטה וזריקה עדיין לא היתה יודעת אם תהא רואה בו ביום ואם לאו משום הכי קרי לה טומאת תהום דהויא טמאה למפרע בשעת שחיטה וזריקה ואיהי לא הות ידעה בההיא שעתא ודמי לעובר ברשות הרבים וטומאת התהום תחתיו: ואף רבי אושעיא סבר. דרבי יוסי לא אמר דמטמא למפרע אלא מדרבנן. ומהדר אהא דאמר לעיל מאי למפרע מדרבנן: אי סתר. דלמפרע טמאה כולהו לסתור דהא לא הוו להו שבעה נקיים כלל: אלא אימא ולא לסתור אפילו יומו. משום דמכאן ולהבא מטמאה ולמפרע הויא טהורה ממש: י) ואמר ליה. (ז) רבי יוחנן

רבי

עין משפט נר מצוה

לח א ב מיי' פ"י מהלכות אבל הלכה ה סמג עשין דרבנן ב טוש"ע י"ד סי' שצט סעיף ג וטוש"ע א"ח סי' תקמח סעיף ח:

לט ג מיי' פ"ה מהל' משכב ומושב הל"ט:

מ ד מיי' פ"ו מהל' קרבן פסח הלכה ג:

מא ה מיי' פ"ג מהל' מחוסרי כפר' הל"א:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוס' ד"ה אבא שאול אומר וכו' דמצריך ח' כאן הס"ד ואח"כ מה"ד לאו משום וכו' אע"פ שעומד באמצע אבילות מבטלות כצ"ל: ב] ד"ה ששחטו וזרקו עליה בשני וכו' שהיא נטמאה. כאן הס"ד ואח"כ מה"ד ופטורה וכו' טהורה היתה כאן הס"ד ואח"כ מה"ד מ"ט דר"י וכו' ומכאן ולהבא היא מטמאה והוי מקצת יום שימור דאתמול כצ"ל א"מ: ג] ד"ה זב בעל שתי ראיות. דאילו בעל שלשה לא חזי למיכל לאחר דראה שלישית. מלות לאחר דראה שלישית נמחקו ונ"ב לאורתא בקדשים כצ"ל א"מ: ד] ד"ה אע"פ וכו' דלאחר טבילה טמאין וסתר כצ"ל: ה] ד"ה ה"נ מסתברא וכו' דהלכה למשה מסיני דטומאת התהום כצ"ל: ו] ד"ה אבל הרואה זוב וכו' לא ידענא. נ"ב עיין א"מ: ז] ד"ה א"ל ר"י וכו' טומאה מפסקת בינתיים כאן הס"ד ואח"כ מה"ד בפ' כילד צולין וכו':

הגהות התוספות

1. נ"ל משום דקסבר. 2. תיבת דאתמול נמחק. 3. נ"ל דסתר. 4. נ"ל בשומרת. 5. נ"ל לעולם אימא. 6. נ"ל הותרה. 7. נ"ל אהיכא קאי אבל. 8. נ"ל כל ספורים. 9. נ"ל לו. 10. נ"ל וא"ל.

פי' הרא"ש

מ"ט דאבא שאול. דבשלמא מצות ג' מבטלת גזרת ז' משום דנהג מצות ג'. אלא מצות ז' אמאי מבטלת גזירת ל' הא אכתי לא נהג דין ל': משום דקסבר ז' עולה לכאן ולכאן תחלתו עולה למנין ז' וסופו עולה למנין ל'. הרי נהג דין ל' (ובכו"ש) דייקינן כיון דז' עולה לכאן ולכאן לא ימנה אלא כ"ט כדאמר הכא בנולד לו בן ביום ע' דמגלח ביום ק' א) ולא משא מידי. ולי נראה דלא קשה דל' יום לגיהוץ ולתספורת אסמכוה אקרא במ"ק דיליף פרע פרע מנזיר. ואי אמרת דיום ז' עולה לב' ימים לא משכחת לה ל' לעולם: אבל בנזיר דאורייתא לא. ואע"ג דפרישית לעיל דרב לא בא לעקור נזיר' דאורייתא אלא לאוקומי אדאורייתא מ"מ נזי' יש לו עיקר מן התורה וראוי להחמיר בו יותר מבאבלות שאין לו עיקר מן התורה: הרי זו אינה אוכלת דטמאה היא. מ"ט דר' יוסי דכיון דראתה סותרת ואיגלאי מלתא דטמאה היתה בשעת שחיטת הפסח ואמאי פטורה מלעשות פסח שני: לאו משום דקסבר מקצת היום ככולו. ומכאן ולהבא מטמא משעת ראיה ואילך ולא סתרה למפרע וחשוב יום ב' כב' ימים ותחלת היום עולה לה לשיעור וכשראתה אח"כ הוי ביום א': ומי סבר ר' יוסי. דמכאן ולהבא מטמא: אע"פ שמטמאין משכב ומושב למפרע וכו' אלמא קסבר למפרע הוא מטמא: מדרבנן. רבנן החמירו לסתור למפרע אבל מדאורייתא מכאן ולהבא הוא מטמא: לא דטומא' זיבה בתהום התירו. כלו' ה"נ מסתברא דקאמר ליתא דמצינא לדחויי דלעולם מדאוריי' מטמא למפרע ואפ"ה פטורה מלעשות פסח שני משום דבשעת שחיטת הפסח היה הדבר עומד בספק אם תראה ואמרי' בכיצד צולין דטומאת התהום התירו בפסח. כל טומאת ספק קרי ליה טומאת התהום כמו שהתהום מכוסה ואין אדם יודע מה יש בו. ומי' מסקי' התם דלא התירו טומאת התהום אלא למת בלבד וכך היא הלכה למשה מסיני: א"ל ר' יוחנן ולא לסתור אלא יומו. פי' יום הראיה. מתמה תלמודא אי סותר יומו ליסתור כולהון כדאיתא בנדה ואחר תטהר שלא תהא טומאה מפסקת ביניהם: ה"ק ולא לסתור ולא יומו. כלו' אף יומו לא ליסתור דס"ל מקצת היום ככולו ומכאן ולהבא הוא מטמא א"ל ר' אושעיה [ר"י] סבר כותיך:

א) נ"ל ולא מתרץ מידי

מסורת הש"ס

א) פסחים פ:, ב) [לעיל ה: ושם נסמן], ג) פסחים פא., ד) פסחים פא., ה) נ"א דאמר ר"א אבל, ו) [מו"ק יט:], ז) [לעיל ה.], ח) [ויקרא טו], ט) [שם], י) [מצורע מכילתא דזבים פרשה ב], כ) [שייך לדף טז.], ל) (עמוס ח), מ) נ"א לא מאתמול, נ) שייך לדף טז.

נוסחת הריב"ן

א] (דיום) ליתא בכ"י: ב] בכ"י כתוב כאן גליון: ג] דכתיב: ד] תליא מלתא דל': ה] ועד: ו] דבתר הכי: ז] ומשום הכי פטורה הס"ד: ח] בכ"י כתוב כאן גליון: ט] (אלמא) ליתא בכ"י: י] והאי דקאמר: כ] יצאת:

הגהות הב"ח

(א) גמ' דתניא ר' אושעיא אומר זב הרואה בשביעי שלו כצ"ל: (ב) רש"י ד"ה אלא באבילות ד' דרבנן וכו' אלא דרבנן תקנו וכו' דחושבנא דיומי ל' יום וכו' לא אמרינן דיום: (ג) ד"ה ששחטו וכו' ועד שלא וכו' ותהא זבה שחטו הפסח וזרקו עליה ואח"כ ראתה הרי זו כצ"ל והד"א: (ד) ד"ה בשביעי שלו וכו' אוכל בקדשים אלא מיהא וכו' ולהבא הוא מטמא אלא טעמא דמקצת: (ה) ד"ה לעולם וכו' דמקצת היום ככולו והא דקאמר דלמפרע הוא מטמא מדרבנן: (ו) ד"ה לעולם וכו' מטמא למפרע הקילו בה והיינו טעמא כצ"ל ותיבת אמאי נמחק: (ז) ד"ה ואמר ליה לר' יוחנן ר' יוסי קאי כוותיך הס"ד:

הגהות הגר"א

[א] גמ' מקצת היום ככולו ומכאן ולהבא כו' כצ"ל (ושבינתיים ל"ג וכמ"ש התוס'):

מוסף רש"י

שכשם שמצות שלשה מבטלת שבעה. דכי קבר מתו שלשה ימים לפני הרגל, אינו יושב לאחר הרגל כלום, כך מצות שבעה מבטלת גזרת ל'. דכי קבר מתו שבעה ימים קודם הרגל, בטלה ממנו גזרת שלשים, דאפילו לא גילח ערב הרגל מגלח אחר הרגל (מו"ק יט:). שביעי עולה לכאן ולכאן. דחשיב נמי שמיני (שם). בשני שלה. עדיין ספק הוא שמא תראה יום זה ויצטרף עם אתמול ותראה גם מחר והוו להו שלשה והויא לה זבה גמורה ואם לא תראה תטהר לערב, אינה אוכלת. שהרי צריכה להיות עוד מחר שומרת יום כנגד יום (פסחים פא.). זב בעל שתי ראיות. דאילו בעל ג' ראיות לא חזי למיכל לאורתא עד שיביא קרבנותיו בח', ובשמיני נמי לא מצי למינקט ומיתני ואח"כ ראה מטמא משכב ומושב למפרע, דכיון דילא מזיבה ראשונה לשעה שהיא ראויה לקרבן, הויא לך הך זבה אחריתי ומושב ומשכב שמאתמול לאחר טבילה ועד הנה טהורה למפרע אפילו טבלה בז' שחרית (פסחים פא.). אע"פ שמטמאין משכב ומושב למפרע. משכבות ומושבות שלאחר טבילתו טמאין שהרי סתר מנינו והרי הוא כבתחלתו, דכתיב וספר לו שבעת ימים, והרי אינן (שם). מאי למפרע מדרבנן. אבל מדאורייתא לא אלא מכאן ולהבא, לא הזב בז' ולא שומרת יום בשני, דמקצת יום עולה להן לספירתן, הלכך לגבי פסח טהורין מעליא הוו (שם). סותר את שלפניו. כל ספורין שספר, וצריך לספור ז' אחרים (שם). לא יסתור אלא יומו. ויחזור ויספור יום א', והוינן אמילתיה דר' יוחנן מה נפשך אי למפרע מטמא דאין מקצת היום עולה לו ולא נגמרה ספירתו, כולהו נמי לסתור, דכתיב וספר לו ז' ימים לטהרתו, טהורה אחת לכולן, שלא תהיה טומאה מפסקת ביניהן, במס' נדה (לג:) ואם מנה לסירוגין כי הכא שיסתור יומו וישלימנו למחר נמצאת הפסקה ביניהם, ואם מכאן ולהבא מטמאה, שעלתה לו מקצת היום וגמרו ספורין שלו, יומו נמי לא יסתור, אלא הרי הוא כראיה ראשונה של זיבה אחרת ואין בה אלא טומאת ערב ויטבול לערב ויטהר, דקי"ל ראיה ראשונה של זב קרי בעלמא הוא (שם). אלא. ה"ק ר' יוחנן לא יסתור ולא יומו. כלומר אפילו יומו, לפי שכבר עלתה לו מקצת היום ככולו ושלמו ספורין שלו ויצא מכלל זיבה (שם).

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

וא"ל רבי יוסי קאי כותיך דאמר מכאן ולהבא מטמא והא רבי יוסי למפרע הוא דאמר מאי למפרע מדרבנן ורבי יוסי מכדי סבר א)מקצת היום ככולו זבה גמורה דמייתא קרבן היכי משכחת לה כיון דחזיא בפלגיה דיומא אידך פלגיה דיומא סליק לה לשימור אב"א דקא שפעה תלתא תלתא (א) יומי בהדי הדדי ואב"א דחזיא תלתא יומי סמוך לשקיעת החמה דלא הואי שהות (ב) דסליק ליה למניינא:

הדרן עלך הריני נזיר

מי (ג)אשאמר הריני נזיר מגלח יום שלשים ואחד ואם גילח ליום שלשים יצא הריני נזיר שלשים יום אם גילח ליום שלשים לא יצא ג)מי בשנזר שתי נזירות מגלח את הראשונה יום שלשים ואחד ואת השניה יום ששים ואחד ד)ואם גילח את הראשונה יום שלשים מגלח את השניה יום ששים ואם גילח יום ששים חסר אחד יצא וזו עדות העיד רבי פפיים על מי ה)שנזר שתי נזירות שאם גילח את הראשונה יום שלשים מגלח את השניה (ג) ליום ששים ואם גילח ליום ששים חסר אחד יצא שיום של שלשים עולה לו מן המנין מי שאמר הריני ו)נזיר גנטמא יום שלשים סותר את הכל רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא שבעה הריני נזיר שלשים יום נטמא יום שלשים סותר את הכל הריני נזיר ז)מאה יום נטמא יום מאה סותר את הכל ר"א אומר אינו סותר אלא שלשים נטמא יום מאה ואחד דסותר שלשים יום רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא שבעה:

גמ' מי שאמר הריני נזיר ונטמא יום שלשים סותר את הכל רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא שבעה

רש"י

רבי יוסי קאי כוותיך: **ורבי יוסי מכדי סבר מקצת היום ככולו.** דכל האי דקא משנינן לעיל דמכאן ולהבא מטמא שינויי דחיקי נינהו ומיהו שמעתין איתא כרב: **זבה גמורה.** דבעינן ג' ימים רצופים כדאמר א]מי תלה הכתוב את הזבה בימים היכי משכחת לה:

(ד) **והא כיון דחזיא בפלגיה דיומא.** ביום שני מחצות ואילך אידך פלגא דמבקר עד חצות עולה לה לשימור כאילו נשמר יום אחד בטהרה והוה לה הפסק: ע"א א] **ור' יוסי מכדי.** שומרת יום כנגד יום ב]כיון דקאמר דטעמא הוי משום דמקצת היום ככולו ג]. וכך שמענו כאן מפ"י המור"ה ב] אבל בכילד צולין במסכת פסחים [פא.] שמעינן דמכאן ולהבא קמיבעיא לן דלר' יוסי זבה גמורה היכי משכחת לה ולא מפ"י המור"ה: **איבעית אימא בשופעת.** כל ד]היום [תלתא יומי] בהדי הדדי: **ואיבעית אימא.** שלשה יומי בין השמשות סמוך לשקיעת החמה דכי ראתה בשבת אחר שקיעת החמה הוי טמאה כל יום ראשון וכי חזרה וראתה ביום ראשון שנית סמוך לשקיעת החמה הויא טמאה כל יום שני וכן שלישי דלא הויא שהות דטהרה ביני וביני כלל ולא הוי סליק למניינא דשומרת יום כנגד יום דהא לא הואי שהות:

הדרן עלך הריני נזיר

מי שאמר הריני נזיר מגלח יום שלשים ואחד. לרב מתנא כדאית ליה ה]דאנזירות סתם קאי ואין נזירות פחות מל' יום ולבר פדא כדאית ליה דמוקי לה (ה) כגון דנעשה כאומר שלימים וכולה מתני' ו]הכי מפורש בפ"ק [ה:] לרב מתנא כדאית ליה ולבר פדא כדאית ליה: **גמ' ר"א אומר אינו סותר אלא שבעה.** כדי שיביא קרבנו בטהרה וכדפרשינן בפרק קמא [ו:] לבר פדא כדאית ליה דקסבר

תוספות

זבה גמורה היכי משכחת לה. דמכאן ולהבא מטמינן לה וכל יומא טומאה באפי נפשה היא וכיון דחזיא היא[1] בפלגא דיומא אידך פלגא דיומא הוא[2] קא סליק לה לשימור ואע"פ שלא טבלה בינתים ג]מכי[3] ראתה ביום י"א וביום י"ג וביום ט"ו דלא הויא זבה ואע"ג שלא טבלה בינתים דבעינן שתראה ג' ימים רצופים: הלשון ק"ק אמאי קאמר אידך פלגא דיומא דבקילור הוה מצי למימר אידך יומא סליק ליה שימור ובדוחק יש לפרש ד] ראתה י"א דכיון דחזיא ביום ב' בפלגא דיומא אידך פלגא דיומא שהיה לפני שראתה סליק ליה שימור וקשה ואמאי לא משכחת לה דרואה שלשה לילות דהשתא היא טמאה בתחילת היום ופי' בקונטרס בכילד צולין (פסחים דף פא.) לפי הדברים למ"ד[4] מקצת היום ככולו ותחילת[5] הלילה תהא נמי ככולה לספירה ובתחילת הלילה סליק לה שימור ואין צריך עלות השחר: ח) ולי נראה דמשנה שלימה היא בפרק תינוקת (נדה דף עב.) ושוין ברואה ה] יום י"א וטבלה לערב [ושמשה] שמטמאין משכב ומושב למפרע ומוכח התם דתחילת הלילה לא הוי שימור ונראה לר"ת דכי היכי דלר' יוסי תחילת יום הוי שימור ה"נ ראתה בלילה סוף היום דלמחר שאינה רואה עולה לשימור דכך לי סוף היום כתחילת היום ובהכי ניחא ליסנא כיון דחזאי בפלגא דיומא ו] אידך פלגא דאותו יום עצמו בסופו הוה ליה שימור וי"ל דודאי בזבה גדולה לא אמר ר' יוסי דיום שלישי יהיה ממנין של ז' של טהרה דהא בפרק תינוקת (שם ד' סט. ושם) קאמר דכותאי יום שפוסקת בו מונה אותו למנין ז' והטעם דמלינו דבסוף הספירה מקצת היום ככולו דזב וזבה טובלין ביום הילכך בזבה קטנה ז] דתחילת הספירה[6] מקצת היום ככולו אבל בתחילת ספירת זבה גדולה שזקוקה לספור ז' אז לא אמרי' בתחילת ספירת' ז' נקיים מקצת היום ככולו: והא דעביד ק"ו (ר"ה דף י.) ומה נדה שאין תחילת יום ח] כסופו[7] דטבלה בלילה מהני סוף יום כתחילתו[8] דלא בעיא כ"א ט] ז' ימים ויום שפוסקת[9] בו [שנה] שתחילתו עולה בסופו אינו דין שסופו עולה בתחילתו לימא זבה גדולה תוכיח דתחילת יום כסופו[10] דטובלת ביום וסופו לאו כתחילתו[11] אלא ודאי רבא לא עביד הקל וחומר אליבא דר' יוסי י] ומיהו לפירוש רש"י ניחא דלא מצי למימר זבה תוכיח ט):

ומשני דחזיא שלשה יומין סמוך לשקיעת החמה דלא הוי שהות דסליק לה למניינא. לפי [שהם] מסובבין בטומאה בתחילת היום ובסופו וליכא בהם שימור כלל וכן יום שלישי טמא בתחילתו והרי שלשה ימים רצופין טמאין דמקצת יום שלישי ככולו ואין בהן שימור בינתים:

הדרן עלך הריני נזיר

מי שאמר הריני נזיר מגלח יום שלשים ואחד. בפרק קמא (לעיל דף ה:) מייתינן ליה ופי' רב מתנא ובר פדא כדאית להו: **שיום ל'** עולה לו מן המנין. לרב מתנא עולין למנין ימי נזירות דראשון דמדאורייתא ל' וכן למנין שני עולה לו מדאורייתא דבעינן שלשים דאורייתא ולבר פדא אין צריך למנות נזירות[12] ראשון שכבר נשלם מיום כ"ט ותגלחת ראשונה נעשית ביום ל' כדין תורה ודקאמר במתניתין דיום ל' עולה לו מן המנין היינו לענין נזירות שני כדי שגם תגלחת שניה תהיה ביום ל' שהרי גילח ביום [ששים] חסר אחד: **הריני** נזיר נטמא יום ל' סותר הכל. לרב מתנא סותר מן התורה ומביא קרבן טומאה וחוזר ומונה שלשים יום נזירות טהרה ולבר פדא סותר הכל מדרבנן דיום כ"ט נשלם הנזירות וסותר מדרבנן גזירה להיכא דאמר הריני נזיר ל' יום ואינו מביא קרבנות נזיר טמא: **רבי** אליעזר אומר אינו סותר אלא שבעה. לבר פדא לא גזרינן ולרב מתנא אליבא דר"א ס"ל מקצת היום ככולו ואפילו נטמא קודם הבאת קרבנותיו ורבנן אית להו דלא אמרי' מקצת היום ככולו אלא היכא דהביא קרבנותיו בטהרה ביום ל' דילא כאילו הביאם ביום ל' ואחד: **הריני** נזיר ל' יום נטמא יום ל' סותר את הכל. ולא פליג ר"א לרב מתנא דאמר דסתם נזירות ל' יום והכא[13] מיתורא דלישנא דקאמר ל' הוי כאילו אמר שלימים הילכך אפי' לר"א דאמר דמקצת היום ככולו סותר הכל (ולבר פדא דלית ליה מקצת היום ככולו) דהכא אמר[14] ל' הוי ממנין הנזירות כיון שפירש ל' יום וא"ת מ"מ אמאי סותר הכל לר"א הא לר"א דריש לקמן בברייתא דהריני נזיר מאה יום ונטמא יום מאה יכול יסתור הכל ת"ל והימים הראשונים יפלו מכלל דאיכא אחרונים וזה אין לו אחרונים וה"נ כי נטמא ביום ל' אין לו אחרונים והל"ל דלא יסתור הכל וי"ל דכיון דאמר ל' א"כ יום ל' הוי יום מלאת ודרשינן וזאת תורת הנזיר ביום מלאת נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזיר ולקמן נמי בברייתא גבי נטמא בסוף מאה לא קממעיט להו מוהימים יפלו אלא דאינו סותר כל מאה אבל שלשים יום ודאי סותר כדקתני בסמוך במתני' נטמא יום מאה דלר"א סותר שלשים אבל ברישא כי אמר הריני נזיר סתמא דקאמר ר"א אינו סותר אלא שבעה כי נטמא ביום שלשים לבר פדא ניחא משום דמיום כ"ט פסק מנין נזירותו ויום שלשים אינו יום מלאת כיון דלא אמר שלשים בפירוש וגם לת"ק דסותר אינו אלא מדרבנן לבר פדא ולא מייתי קרבן טומאה ולרב מתנא נמי דקאמר מקצת היום ככולו הילכך יום ל' אינו יום מלאת דהוי כאילו כלה כל אותו יום [כיון] דעשה מקצת בנזירות אבל בסיפא מחשב כאילו אמר שלימים לרב מתנא לא אמרינן מקצת היום ככולו הילכך הוי שפיר יום שלשים מלאת[15] דלכך סותר לר' אליעזר מדרשא דזאת תהיה תורת הנזיר ולתנא

יום ראשון להיותה זבה: כגון ששפעה ג' ימים ולא היה לה טהרה בינתיים לשימור: **ואי בעית אימא** כגון דחזאי ג' יומי סמוך לשקיעת החמה. שהתחילה קצת מבעוד יום וראתה עד הלילה נמצאת בכל יום טמאה תחלתו וסופו ולא סליק לה שיעור:

סליק פירקא

מי שאמר הריני נזיר מגלח ליום ל"א. לרב מתנא דאמר סתם נזי' ל' יום הילכך מגלח יום ל"א. ולבר פדא סתם נזי' כ"ט יום והיה לו לגלח יום ל' אלא כדמפרש לעיל נעשה כאומר שלימים: **ואם גלח יום ל' יצא** לבר פדא ניחא דמדאורייתא דינא

ורבנן לית להו מקצת היום ככולו אלא אחר שהביא קרבנותיו: **הריני נזיר ל' יום ונטמא יום ל' סותר הכל** דכיון דאמר ל' יום בעי' שלימים ולא אמרי' מקצת היום ככולו: **ר"א אומר אינו סותר אלא ל'** כדדריש לעיל נטמא ביום מלאת **נטמא יום ק' וא' סותר ל'.** מדרבנן גזרו שיסתור יום תגלחת אטו יום ק' ולא גזרו שיסתור אלא כסתם נזיר שנטמא ביום ל"א הוי כנטמא יום ק"ב שאינו סותר: [**ר"א אומר**] **אינו סותר אלא ז'** ר"א לטעמי' דאפי' ביום ל' לא גזרי':

א) אולי צ"ל וה"ה בנזיר ל' יום שנטמא ביום ל"א שסותר את הכל אלא כסתם נזיר שנטמא וכו'

עין משפט נר מצוה

א א מיי' פ"ד מהל' נזירות הל"א סמג עשין קמ:
ב ב מיי' שם הל"ג סמג שם:
ג ג מיי' פ"ו שם הל"ג:
ד ד מיי' שם הל"ד:

מסורת הש"ס

א) לעיל ה: וש"נ, ב) לעיל ה., ג) שם, ד) שם ו., ה) גם זה שם, ו) גם זה שם, ז) שם., ח) צ"ל ולא, ט) [וע"ע תוס' פסחים פא. ד"ה א"נ וכו' ותוס' שם על הגליון].

נוסחת הריב"ן

א] מר: ב] בין: ג] ביום כולו א"נ משום דקסבר דמכאן ולהבא היא מטמאה ובהכי זבה גמורה דמתיא קרבן היכי משכחת לה וה"נ מיבעיא לן בכילד צולין דאליבא דר' יוסי דאמר דמכאן ולהבא היא מטמאה זבה גמורה דמתיא קרבן היכי משכחת לה הס"ד והשאר ליתא: ד] כל שלשה גבי הדדי ואב"א דחזאי כל תלתא יומי סמוך לשקיעת השמשות לשקיעת החמה דכי ראתה בשבת בסמוך לשקיעת החמה הויא טמאה כל יום ראשון וכן כי ראתה ביום ראשון וביום שני בשקיעת החמה הויא לה טמאה כל הלילה וכל היום דיום הולך אחר הלילה וכו' משום דלא הוה לה שהות לטהרה בין וביני כלל ופליג לה למניינא דשומרת יום כנגד יום ... ובין השמשות ספק יום ספק לילה ואינו יודע אם בין השמשות אם הוא ... ימים בין אם אתה אומר שבין השמשות לילה או אתה אומר שהוא יום הוה לה תלת יומי רצופין שלא היתה לה שעת הטהרה כלל הס"ד והשאר ליתא בכ"י: ה] דבנזירות: ו] דהכא.

הגהות הב"ח

(א) גמ' תלתא יומי. נ"ב עיין בנדה דף לג: (ב) שם דלא הואי שהות דלהוי סליק ליה למניינא: (ג) במשנה מגלח את השניה יום ששים ואם גילח ליום ששים חסר אחד יצא וכו' שיום שלשים עולה לו כל"ל ותיבת של נמחק: (ד) רש"י ד"ה זבה וד"ה והא כו' הס"ד: (ה) רש"י ד"ה מי שאמר וכו' דמוקי לה דנעשה כאומר וכו' מתניתין דהכא מפורש בפ"ק כל"ל ותיבת כגון נמחק:

מוסף רש"י

וא"ל. ר' אושעיא לר' יוחנן, ר' יוסי קאי כותיך. דס"ל נמי מכאן ולהבא הוא מטמאה, מדפטר לעיל מפסח שני, אלמא קסבר ר' אושעיא דר' יוסי מדרבנן קאמר (פסחים פא.). והא ר' יוסי כו'. מקצת היום ככולו ... קשיא מייתי לה (שם). מכדי קסבר. גבי שומרת יום, מקצת היום ככולו. והלא שניא דשני' דטעמיה הוא דמכאן ולהבא הוא טמאה ולמפרע מדרבנן שניא דחיקא הוא (ראה"ש בשמו).

הדרן עלך הריני נזיר

פי' הרא"ש

ור' יוסי סבר מקצת היום ככולו זבה גמורה היכי משכחת לה. כיון דחזאי בפלגא דיומא סליק לה שימור כשראתה ביום א' וביום ב' ... תחלת יום ב' הוי שימור ליום ראשון וטהרה מאותה ראיה ... אח"כ מכאן ולהבא היא טמאה ולא מצטרף בהדיה

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה והא כיון וכו' ור"י מכדי שומרת יום כנגד יום. נ"ב וכוונתו בזה לפרש"י בתוס' כאן: ב] בא"ד אבל בכילד צולין במס' פסחים שמעינן דמכאן ולהבא. נ"ב ר"ל כיון דבפסחים שם מפורש להדיא דפריך לר"י למאי דסבר מכאן ולהבא וכו' א"כ גם כאן פירושו כן ואין צורך השתא למ"ש כאן בפרש"י דר"י מכדי וכו' שדבריו שם רק לפירוש המורה ולכן חזר בו רש"י עכשיו ודו"ק: ג] תוס' ד"ה זבה גמורה וכו'. ואע"פ שלא טבלה בינתיים מכי ראתה ביום י"א וביום י"ג וביום ט"ו. מן תיבת מכי עד ט"ו נמחק. ונ"ב כמו ראתה ביום א' וביום ג' וביום ה' כ"ל תוך אחד עשר יום שבין נדה לנדה ראתה כן עכ"ל מ"מ: ד] בא"ד ובדוחק יש לפרש ראתה י"א. ראתה נמחק ונ"ב דלאחר שאמרו לא מצי למימר ראתה יום א' כצ"ל מ"מ: ה] בא"ד ושוין ברואה יום. מלת יום נמחק. ונ"ב תוך י"א כצ"ל: ו] בא"ד אידך פלגא דאותו יום עצמו. נ"ב הוא כונת הענין אחר שפירש"ו בשם המורה יעו"ש ודו"ק: ז] בא"ד הלכך בזבה קטנה דתחילת וכו' כצ"ל: ח] בא"ד ומה נדה שאין תחלת יום עולה בסופו דטבלה בלילה כ"ל: ט] בא"ד דלא בעי' כ"א ז'. נמחק אות ז'. ונ"ב ו' ימים כצ"ל: י] בא"ד ומיהו לפי רש"י. נ"ב ע"ך על דבריהם בזה בהערות בא"מ:

הגהות התוספות

1. תיבת היא נמחק. 2. בס"א הא. 3. תיבת מכי נמחק וצ"ל דהוי כמו. 4. צ"ל דלמ"ד. 5. צ"ל תחילת. 6. צ"ל דתחילת הספירה היא סוף חשבון אמרינן ביה מקצת היום כו'. 7. תיבת כסופו נמחק וצ"ל עולה לה בסופה. 8. תיבת כתחילתו נמחק וצ"ל עולה לה בתחלתה. 9. תיבת שפוסקת נמחק וצ"ל שראתה. 10. תיבת כסופו נמחק וצ"ל עולה בסופה. 11. תיבות לאו כתחילתו נמחק וצ"ל אינו עולה בתחלתה. 12. צ"ל למנותו לנזירות. 13. צ"ל הכא. 14. צ"ל הכא דאמר. 15. צ"ל יום מלאת ולכך סותר כו'.

פי' הרא"ש (המשך)

הכי לגלח יום ל' ולרב מתנא מפ' לעיל משום דמקצת היום ככולו. הריני נזיר ל' יום אם גילח יום ל' לא יצא. אף בר פדא מודה בהא כיון דאמר ל' יום דבעי' ל' יום שלימים: מי שאמר הריני נזיר ונטמא יום ל' סותר את הכל. לרב מתנא סותר מן התורה ומביא קרבן טומאה לבר פדא סותר מדרבנן אטו היכא דאמר ל' ואינו מביא קרבן טומאה: ור' אליעזר אומר אינו סותר אלא ז' דלא גזר. ולרב מתנא משום דסבר מקצת היום ככולו.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

עין משפט נר מצוה

ה א מיי' פ"ו מהל' נזירות הל"ח:
ו ב מיי' שם הל"י:
[ג מיי' שם הל' ו:]:
ז ד מיי' שם הלכה ז ח:
ח ה מיי' שם ה"ז:

מסורת הש"ס

א) לקמן לט: מז. סג.:, ב) ס"א הוא, ג) [נדרים ד.], ד) [תוספתא פ"ב], ה) [במדבר ו], ו) [לקמן יט.], ז) [מקבל רש"ש], ח) מכאן עד ד"ה מי שנדר שייך לע"א, ט) צ"ל מאה ואחד, י) נ"א ל', כ) שייך לעיל קודם ד"ה מי שנדר,

קסבר ר"א (א)כל אחר מלאת שבעה סותר הריני נזיר שלשים יום ונטמא יום שלשים סותר את הכל לא פליג ר"א דאמר שלימין הריני נזיר מאה יום ונטמא יום מאה סותר את הכל ר"א אומר אינו סותר אלא שלשים וכולה כדהוינן בה אליבא דבר פדא ורב מתנא: **מתני'** (א)מי שנזר והוא בבית הקברות אפי' (ג)היה שם ל' יום אין עולין לו מן המנין ואינו מביא קרבן טומאה (ב)יצא ונכנס עולין לו מן המנין ומביא קרבן טומאה ר"א אומר לא (ג)בו ביום שנאמר (1)והימים הראשונים יפלו עד שיהו לו ימים ראשונים: **גמ'** איתמר (ד)מי שנזר והוא בבית הקברות ר' יוחנן אמר (ג)(ד)נזירות חלה עליו ור"ל אמר אין נזירות חלה עליו ר' יוחנן אמר נזירות חלה עליו סבר מיתלא תליא וקיימא כיון דמשכחא טהרה חיילא ור"ל אמר אין נזירות חלה עליו אי הדר ואמר חיילא עליה ואי לא לא איתיביה ר' יוחנן לר"ל מי שנזר והוא בבית הקברות אפי' היה שם שלשים יום אין עולין מן המנין ואינו מביא קרבן טומאה קרבן טומאה הוא דלא מייתי הא מיחל חיילא עליה א"ל אינו בתורת טומאה ואינו בתורת קרבן איתיביה (ד)(ה)מי שהיה טמא ונזר אסור לגלח ולשתות יין וליטמא למתים ואם גילח ושתה יין ונטמא למתים ה"ז סופג את הארבעים אי אמרת בשלמא חיילא היינו טעמא דסופג את הארבעים אלא אי אמרת לא חיילא אמאי סופג את הארבעים
הכא

דקסבר ר' אליעזר אחר מלאת הוא שאין נזירות אלא כ"ט ולכך אינו צריך לסתור אלא ז' (א) וכדאמרינן נמי [לט:] קיס להו לרבנן דאין תגלחת כדי לכוף ראשו לעיקרו בפחות מז' יום ולרב מתנא כדאית ליה דטעמא דר' אליעזר משום דמקצת היום ככולו: **נטמא יום שלשים סותר את הכל ולא פליג ר' אליעזר דהא קאמר שלימין.** ואפילו לבר פדא דאכתי תוך מלאת קרינא ביה: **נטמא ביום מאה סותר את הכל.** דתוך מלאת קרינא ביה: **רבי אליעזר אומר לא סותר אלא שלשים.** כדאמר ר"ל בפ"ק (לעיל ד' ו:) דטעמא דר' אליעזר משום דקאמר קרא זאת תורת הנזיר ביום מלאת(ה) התורה אמרה נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזיר ואפי' בנזירות מרובה: **וכולה.** טעמא דמתניתין עד השתא כדהוינן בה אליבא דבר פדא ורב מתנא בפ"ק (ד' ה וד' ו) (ב): **מתני' מי שנזר והוא בבית הקברות אפי' הוא עומד שם שלשים יום אין עולין לו מן המנין.** כלומר אין עולין לכך (ג)שתהא חלה עליו אותו נזירות שקיבל כשנטמא ואין מביא קרבן טומאה: (ד)**יצא ונכנס.** כגון שהזה ושנה וטבל כדמפרש בגמרא(ו) ואח"כ נכנס עולים לו למנין נזירות דכיון [שהזה] ושנה וטבל ביום שביעי שלו מביא קרבן על הטומאה: **רבי אליעזר אומר לא בו ביום.** כשהזה ושנה וטבל אם נכנס (ה)אינו מביא קרבן טומאה עד (ו)שיעבור עליו ב' ימים (ז)בטהרה שנאמר והימים הראשונים יפלו אימתי לכשאני קורא (ח)מקרא זה שיהיו לו ימים הראשוני'(ט) דטהרה ואין ימים פחותים משנים: **גמ' איתמר מי שנזר והוא בבית הקברות ר' יוחנן אומר נזירות חל עליו.** דקסבר דהאי מאן דמקבל נזירות בבית הקברות מיתלא תליא וקיימא וכיון דמשכחת טהרה דהיינו לאחר שילא והזה ושנה וטבל חיילא עליה אע"ג דלא הדר אמר אני אקבל(י) עלי מה שאמרתי כשהייתי עומד בבית הקברות: **ור"ל אמר.** אי הדר אמר אהא כמו שקבלתי (י) בבית הקברות חייל עליה ואע"ג דלא (כ)מפרש אהא נזיר ואי לא לא שאם נטמא למתים ושותה יין אין בכך כלום: **א"ל.** מסקנא דמתניתין בהכי הוי דמי שנזר בבית הקברות אינו בתורת טומאה ואינו בתורת קרבן טהרה ליסתור ולהביא קרבן טהרה לפי שאין נזירות חל עליו כלל: **מי שהיה טמא ונזר.** דהיינו נמי מי שעומד בבית הקברות:
הכא

ולתנא קמא דאמר הכל סותר בנזיר סתמא לרב מתנא הוי מן התורה דהוי ממנין הנזירות ומקצת היום ככולו א] דאמרי רבנן היכא [דלא] נטמא(1): הגה"ה ובסיפא דהריני נזיר מאה יום ונטמא יום מאה סותר [שלשים] לרבי אליעזר מדרשא דזאת תהיה וגו' וצ"ל(2) לרב מתנא מאי שנא מרישא כי נדר סתם ונטמא יום שלשים דחשבינן ליה לרבי אליעזר אליבא דרב מתנא כנטמא אחר מלאת ומשום מקצת היום ככולו הכי נמי כי נדר מאה יום נחשביה ליום מאה כאחר מלאת דנימא מקצת היום ככולו הריני(3) נזיר מאה דליכא יתור ותירצו התוספות לעיל (דף ו:) דמיירי דאמר הריני נזיר מאה יום שלימים וזה ניחא דהשתא ליכא למימר מקצת היום ככולו ב] בסיפא והסוגיא מתיישבת בפ"ק (שם) דמייתי הך דנזיר ג] שלשים(4) ונטמא יום שלשים כו' סותר הכל בשלמא לרב מתנא(5) אלא כו' א"ל בר פדא אימא סיפא ר' אליעזר אומר אינו סותר כי אם ז' והשתא היכי מוכח לעולם אימא לך משך נזירות ל' והא דאינו סותר כי אם ז' לר"א [משום](6) דאין כאן ימים אחרונים ולרב מתנא נמי מאי דוחקיה דסבר דמקצת היום ככולו לימא טעמא דר"א משום דליכא ימים אחרונים ולמאי דפרישי' ניחא דאם היה יום שלשים ממנין הנזירות לבר פדא ולרב מתנא נמי אי לאו דאמרינן מקצת היום ככולו היה סותר הכל מדרשא דזאת תורת הנזיר ע"ד כא"ן הגה"ה: זאת הגה"ה ממורי רבינו יצחק בהר' יצחק זצ"ל. נראה דלכ"ע בין לרב מתנא ולבר פדא קרא דזאת תורת הנזיר וקרא דימים הראשוני' איירי במאה שלימים. נראה דלפי הגה"ה זאת ר"ל דלא בנזירות מועטת דרשא דזאת כדפרישי' בפ"ק (גם זה שם) בשם מהר"ף נ"ע וכן דרשא דקרא (7)דמן הימים הראשונים מכלל דאיכא אחרונים [לא] דרשינן בנזירות מועטת אלא בנזירות ארוך דלמאה יום ובהכי נמי מתיישב הסוגיא: (ה)**הריני נזיר מאה יום נטמא יום מאה סותר הכל.** שהוא אחרון של נזירותו ולרבנן לא אמרינן מקצת היום ככולו היכא דנטמא ולא הביא קרבנותיו: **ולרבי(8) אליעזר אינו [סותר] אלא שלשים.** מן הדין היה לו לסתור הכל לבר פדא דלא אמרינן מקצת היום ככולו ולרב מתנא נמי פרשינן בפ"ק דאמר שלימים והיה לו לסתור את הכל אלא מדרשא דזאת תורת הנזיר גזירת הכתוב הוא דאינו סותר אלא ל' יום ד]: **נטמא ביום ק"א סותר שלשים.** מדרבנן בעלמא הוא ולכך אינו סותר אלא שלשים(9) דהואיל ויום ק"א יום תגלחת ויום הבאת קרבנותיו גזרי' אטו היכא דנטמא ביום שלשים היכא דאמר הריני נזיר סתמא והוי ה] (כמו) יום שלשים יום תגלחת מה"ת לרב מתנא משום דאמר מקצת היום ככולו ולבר פדא שמיום כ"ט נשלם הנזירות וביום שלשים מגלח מה"ת ואם נטמא ביום שלשים סותר לרב מתנא מה"ת וגזרי' יום ק"א אטו יום שלשים ולבר פדא ביום שלשים סותר מדרבנן אטו היכא דאמר הריני נזיר שלשים וכן נטמא ביום ט) אחד ומאה שהוא יום תגלחת גזרו אטו יום ל' דאי לא הא לא קיימא הא שגם יום ל' הוא יום תגלחת וה"ה לעיל הוה מצי למיתני הכי גבי (ס) הריני נזיר(10) נטמא יום ל"א דסותר הכל מדרבנן [אבל] ודאי נטמא יום ק"ב אינו סותר שלשים רק [שבעה] שיטהר ויביא קרבנותיו: **ור"א אומר אינו סותר אלא ז'.** דלא גזר יום ק"א אטו יום ל' דביום ל' גופיה לא סתר לר' אליעזר י] ואע"ג דלבר פדא דאמר הריני נזיר סתמא ונטמא יום י)אחד דנזירותו פסק כבר מיום כ"ט ויום ל' הוי תגלחת מה"ת אבל יום ל' ואחד הוי יום דבתר תגלחת והוי [כמו] ק"ב: **מי שנדר והוא בבית הקברות.** וה"ה אם היה טמא ונדר ובגמ' מדמה להו: **ואפי' היה שם ל' אין עולין לו מן המנין.** לענין דמונה(11) והולך דאינו מביא קרבן טומאה דרחמנא מיעטיה מקרבן [כדמפרש] בגמרא אבל הא פשיטא דהימים אינן עולין דאפי' מנה בטהרה ונטמא סותר את הראשונים וכ"ש שאין עולין לו כי טמא מעיקרא: **יצא ונכנס עולה לו מן המנין.** מפרש בגמ' יצא ונכנס (12) והזה ושנה ונכנס בו ביום שטבל בשביעי עולין מן המנין לענין זה כשנטמא סותר אותו מנין ומתחייב (אותו) קרבן טומאה דבאותו יום עצמו מתחיל נזירות טהרה ובגמרא פליגי ר' יוחנן ור"ל כשנטהר אם צריך לחזור ולקבל נזירות או סגי ליה במה שקיבל בימי טומאתו: **ר"א אומר לא בו ביום.** כלומר אם נכנס בו ביום שנטהר אין מביא קרבן טומאה עד יום שני שהתחיל הטהרה שנאמר והימים הראשונים יפלו דבעינן בסותר שיסתור ב' ימים דאז מביא קרבן טומאה וה"ה דמצי למיתני פלוגתייהו בנזיר טהור שנטמא ביום ראשון של קבלת נזירותו ז] וביום נטמא בתחילה(13) דלרבנן מביא קרבן טומאה ולר"א אינו מביא קרבן טומאה אלא מונה ז' ימי טומאה ומזה ושונה וטובל ומונה כ"ט יום ליום הראשון שמנה ומגלח ביום ל' שהוא ל' ואחד לנזירותו: (ט)**גמ' קסבר ר"א כל אחר מלאת ז' סותר.** ולכך אומר דהריני נזיר סתם ונטמא יום שלשים [דאינו] סותר דלאחר מלאת הוא לרב מתנא משום דאמר מקצת היום ככולו ולבר פדא מיום כ"ט נשלם נזירותו: **לא פליג ר"א דאמר שלימים.** לרב מתנא חשיב ליה כאילו אמר שלימים ולא אמר מקצת היום ככולו הילכך סותר הכל ולבר פדא נמי כי אמר שלשים בפירוש חשיב כאילו אמר שלימים דלא אמר מקצת היום ככולו הילכך לא פליג ר"א כלל: **רבי יוחנן אמר נזירות חלה עליו.** לכל מילי ולוקה בעודו שם אטומאה אם התרו בו לצאת ממנו יוצא(14) ואתגלחת ואשתיית יין וכשיטהר אין צריך לחזור ולקבל עליו נזירות: **מיתלא תליא וקאי.** ח] ומ"מ נ"ל(15) לאסור: וכי משכחת טהרה חייל. פירוש דין נזירות טהרה לענין הבאת קרבן. מיתלא תליא וקאי עד שיצא משם ויטהר וכי יטהר חייל ממילא עליה לענין הבאת קרבן ובקיצור הוה מצי למימר דחייל עליה נזירות מהשתא ולקי על תגלחת ויין וטומאה: **וריש לקיש אמר אין נזירות חייל עליה.** בעודו טמא עד שיטהר ואז יצטרך לחזור ולקבל עליו הנזירות ובקונטרס פי' דבקבלה מועטת סגי ט] לומר יחול עליו(16) הנזירות אומר הריני כמו שנדרתי ובפ"ק דנדרים (דף ז.) אמרי' לר"ל דעובר בבל תאחר אם אינו מקבל נזירות עליו מיד כשיטהר: **קרבן טומאה הוא דלא מייתי.** דמעטיה קרא לקמן הא מיחל חייל עליה נזירות לענין דלקי אטומאה אתגלחת ואיין: **א"ל אינו בתורת טומאה.** דלא חייל נזירות כלל:

נוסחת הריב"ן

א] כדי שיביא קרבנו בטהרה וכדאמרן נמי כו': ב] בכ"י כתוב כאן בזה"ל. גליון נטמא יום ק' וא' קודם שיקריב קרבנותיו סותר לפי שצריך לגלח תגלחת טומאה לאלתר ואח"כ מגלח תגלחת טהרה בסוף ל' יום שאין תגלחת טהרה פחות מל' יום הלכך סותר ל' יום ותו לא משום דהוי נזיר שכלו לו ימיו וה"ה כי נטמא יום ל"א סותר את הכל ולר' אליעזר סותר ז' והכי תנינן בתוספתא ר' אליעזר אומר אין סותר אלא ז' דקסבר כל אחר מלאת ז' ותו לא כדי שיקריב קרבנותיו בטהרה דקסב' רבי אליעזר כי נטמא אחר מלאת אין צריך לגלח תגלחת טומאה אלא מונה ז' ומגלח תגלחת טהרה: ג] שתהא נזירות חלה עליו כדי להביא קרבן טומאה על שנטמא בבית הקברות הס"ד והשאר ליתא: ד] בכ"י איתא בזה"ל יצא ונכנס אבל אם יצא והזה ושנה וטבל מיד חלה עליו אף אותו נזירות שקבל כשנטמא שאם לאחר מכאן נכנס עולין לו למנין נזירות מכיון ששנה וטבל ביום שביעי שלו שמביא קרבן על הטומאה הס"ד והשאר ליתא בכ"י: ה] (אינו) ליתא בכ"י: ו] שיעברו: ז] ב' ימים ויהא עומד בשלישי שנאמר והימים כו': ח] קורא כל מקרא: ט] הראשונים הס"ד והשאר ליתא בכ"י: י] עלי: כ] אמר:

תורה אור השלם

1. וְהִזִּיר לַיְיָ אֶת יְמֵי נִזְרוֹ וְהֵבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן שְׁנָתוֹ לְאָשָׁם וְהַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים יִפְּלוּ כִּי טָמֵא נִזְרוֹ: במדבר ו יב

גליון הש"ס

גמ' מי שנזר וכו'. עין נדרים דף ד ע"א: תוס' ד"ה נטמא כו' הריני נזיר נטמא יום ל"א. ע' לעיל ו' ע"א תד"ה נטמא ודף יד ע"ב ד"ה לוקה:

הגהות מהר"ב רנשבורג

(בתוס' שמעבר לדף) א] בא"ד ומקצת היום ככולו דאמרי רבנן היכא דלא נטמא. מן תיבת דאמרי עד תיבת נטמא נמחק. וכ"ב לא אמרי רבנן כצ"ל א"מ: ב] בא"ד הגה"ה ובסיפא וכו' וזה ניחא דהשתא ליכא למימר מקצת היום ככולו בסיפא והסוגיא. מלת בסיפא ואות ו' מן תיבת והסוגיא נמחק וכ"ב ובהכי הסוגיא מתיישבת בפ"ק (שם) כצ"ל: ג] בא"ד דמייתי הך דנזיר שלשים. נמחק מלת שלשים וכ"ב סתם כצ"ל: ד] ד"ה ולר"א אינו סותר וכו' אלא מדרשא דזאת תורת הנזיר גזירת הכתוב הוא דאינו סותר אלא שלשים יום מכי נטמא יום מאה כצ"ל א"מ: ה] ד"ה נטמא ביום ק"א סותר שלשים וכו' היכא דאמר הריני נזיר סתמא והוי נמי כצ"ל: ו] ד"ה ור"א אומר אינו סותר וכו' דביום שלשים גופיה לא סתר לר"א ואע"ג. נמחק ואע"ג וכ"ב ואפי' לבר פדא באמר הריני נזיר סתמא ונטמא יום ל' דנזירותו כצ"ל: ז] ד"ה ר"א אומר לא בו ביום וכו' ביום ראשון של קבלת נזירותו וביום נטמא. תי' וביום נטמא נמחק וכ"ב וכיון דנטמא כצ"ל א"מ: ח] ד"ה מתלי תלי וקאי ומ"מ נ"ל תיבות מ"מ נ"ל נמחק. וכ"ב ומש"ה ס"ל דאסיר כצ"ל א"מ: ט] ד"ה וריש לקיש אמר כו' ובקונט' פי' דבקבלה מועטת סגי לחול עליו כצ"ל:

הגהות התוספות

1. צ"ל דנטמא ותיבת דלא נמחק. 2. ראשי תיבות וצריך לדקדק. 3. צ"ל דבהריני נזיר מאה ליכא יתור בלישניה. 4. צ"ל הך דהריני נזיר נטמא יום שלשים כו'. 5. צ"ל לרב מתנא ניחא. 6. צ"ל היינו טעמא משום. 7. תיבת דמן נמחק וצ"ל דהימים הראשונים כו'. 8. צ"ל רבי אליעזר אומר אינו כו'. 9. נדצ"ל ולכך סותר שלשים. 10. צ"ל נזיר שלשים. 11. צ"ל דמפרש. 12. תיבת ונכנס נמחק. 13. תיבות וביום נטמא בתחילה נמחק. 14. צ"ל ואינו יוצא. 15. נדצ"ל ומ"מ ס"ל. 16. צ"ל יחול עלי הנזירות או אומר הריני כו'.

פי' הרא"ש

[מתני'] מי שנזר והוא בבית הקברות **אפי' שהה שם ל' יום וכו' ואינו מביא קרבן טומאה** דכי כתיב קרבן טומאה בנזיר טהור שנטמא כתיב. וה"ה טמא שנזר: **יצא ונכנס** כלומ' והזו עליו ג' וז' [וטבל] ומיד אחר הזאה וטבילה מתחיל נזירותו. אם נכנס בבית הקברות אפי' בו ביום מביא קרבן טומאה: **ר"א אומר לא בו ביום.** שנאמר והימים הראשונים יפלו לאשמועינן דסותר כל מה שמנה: **איתמר מי שנזר והוא בבית הקברות ר"י אומר נזירו' חלה עליו** ליאסר ביין ותגלחת ואם א"ל אל תנזור ונזר או אחר שנזר התרו ביה לצאת ולא יצא לוקה אבל קרבן נזי' לא מייתי כל זמן שלא חלה עליו נזי' טהרה. **מיתלא תליא וקיימא.** נזירות טהרה תלויה ועומדת ולכשיצא מיד תחול ואינו צריך לקבל עליו שנית. ור"ל **אמר אי הדר אמר חיילא** עליו לכשיצא ויטהר. ומיהו מוטל עליו לצאת ולקבל כדמוכח פ"ק דנדרים

פי' הרא"ש (המשך)

וכן א) לר' יוחנן כדי שיחול עליו נזי' טהרה. ונראה דלר"ל נמי אינו צריך קבלת נזי' גמורה אלא אומר הריני בנזיר: **הא מיחל חיילא.** דאי לא חיילא מה שייך למתני אינו מביא קרבן טומאה הא לא חלה עליו נזי' כלל: **א"ל אינו בתורת טומאה ואינו בתורת קרבן.** וה"ק אין עולין לו מן המנין ב) לנזי' כלל שאם נטמא אח"כ אע"פ שטהר לא לקי ואינו מביא קרבן טומאה עד שיטהר ויקבל עליו נזי':

א) ר"ל דגם לר"י איכא לאו דבל תאחר מלבד הלאו דטומאה. ב) אולי צ"ל דלא חייל נזירות כלל שאם נטמא:

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

הכא במאי עסקינן ביוצא ונכנס איתיביה א) [א] אין בין טמא שנזר לנזיר טהור שנטמא אלא טמא שנזר שביעי שלו עולה לו למנין ונזיר טהור שנטמא אין שביעי שלו עולה לו למנין ואי ס"ד לא חיילא אמאי עולה לו מן המנין [ב] [ג] אמר מר בר רב אשי מיחל כ"ע לא פליגי דחיילא אלא כי פליגי למלקי רבי יוחנן סבר כיון דחיילא לקי ור"ל סבר לא לקי וחיילא איתיביה ר' יוחנן לר"ל מי שנזר והוא בבית הקברות אפילו היה שם שלשים יום אין עולין לו מן המנין ואינו מביא קרבן טומאה קרבן טומאה הוא דלא מייתי הא מילקי לקי עליה בדין הוא דליתני אינו לוקה אלא משום דקא בעי למיתנא סיפא יצא ונכנס עולה לו מן המנין ומביא קרבן טומאה תנא רישא אינו מביא קרבן טומאה ת"ש אין בין טמא שנזר לנזיר טהור שנטמא אלא שטמא שנזר שביעי שלו עולה לו מן המנין ונזיר טהור שנטמא אין שביעי שלו עולה לו מן המנין הא למלקות זה וזה שוין א"ל לא לתגלחת זה וזה שוין אבל לענין מלקות מאי זה לוקה וזה אינו לוקה ליתנייה בתקנתיה קא מיירי בקלקוליה לא קא מיירי תא שמע מי שהיה טמא ונזר אסור לגלח ולשתות יין ואם גילח ושתה יין ונטמא למתים הרי זה סופג את הארבעים תיובתא [ג] [ב] בעי רבא (א) נזיר והוא בבית הקברות מהו בעי שהייה למלקות או לא היכי דמי אילימא דאמרי ליה לא תינזור למה לי שהייה נזיר (ב) מאי טעמא לא בעי שהייה דקא מתרי ביה ה"נ קא מתרי ביה אלא

רש"י

הכא במאי עסקינן ביוצא ונכנס. שילא והזה בשלישי ובשביעי וטבל והדר אמר הריני נזיר א] והדר נכנס סופג את הארבעים ולאפוקי מדר' אליעזר דאמר לא בו ביום כו' אבל אי לא הדר ואמר אינו אסור לגלח וכו' שאין נזירות חלה עליו: טמא שנזר. כגון שהיה עומד בבית הקברות ונזר: שביעי שלו עולה לו למנין. דכיון דטבל והוי טהור מתחיל למנות מבו ביום לפי שאינו מביא קרבן: ונזיר טהור שנטמא אין שביעי שלו עולה לו מן המנין. אע"פ שטבל והוא טהור עד יום שמיני שמביא בו קרבנותיו כדאמרינן בפ' ג' מינין (לקמן דף מד:) סדר תגלחת כיצד היה מזה בשלישי ובשביעי ומגלח בשביעי ומביא קרבנותיו בח': מיחל דכולי עלמא לא פליגי. דכיון דמסכתת טהרה חיילא ממילא: אלא כי פליגי למילקי ר"י סבר כיון דחיילא לקי. אפילו אטומאה דמעיקרא דנזר בבית הקברות ור"ל סבר אע"ג דחיילא שהוא צריך לשמור מכל דקדוקי נזירות לא לקי אפילו אטומאה דבסוף אי לא הדר ואמר: הא למלקות זה וזה שוין. ששניהם לוקין על הטומאה ולדקדוקי נזירות: אימא לתגלחת זה וזה שוין. ששניהם מגלחין ביום שביעי שלהן: ליתנייה. אין בין טמא שנזר כו' אלא שטמא שנזר שביעי שלו עולה לו מן המנין ואינו לוקה וטהור שנזר אין ז' שלו עולה לו מן המנין ולוקה: בתקנתיה קמיירי. אימת מתחילין למנות זה משביעי וזה משמיני אבל קלקוליה דלוקה לא קמיירי. א] ב] ואמר לן רבי דהכי נמי מצי למיתני אלא טמא שנזר אין מגלח תגלחת טומאה ונזיר טהור שנטמא מגלח ג] בז' וטמא שנזר אין מגלח בשביעי אלא תנא שביעי שלו וכל ד] מילי כדמפרש לקמן: ת"ש מי שהיה טמא ונזר אסור לגלח ולוקה. וש"מ דכיון דחיילא עליה נזירות דהוי אסור לגלח לוקה ותיובתא דר"ל. וביוצא ובנכנס ה] לא מצי לתרץ ליה כדלעיל דהא אוקימנא דמודי ר"ל דחיילא וקאי ליה באיסורא אבל מילקי לא לקי ואילו הכא ו] משמע דכיון שאסור לוקה אע"ג דלא הדר ואמר: בעי רבא. הואיל דאמר ר' יוחנן דלוקה ותנן במתניתין כוותיה: בעי שהייה למלקות. דלא לילקי עד דלישהי ביה כדי שיעור השתחויה ז] כדמפרש במס' שבועות בפרק ידיעות הטומאה (דף יז.): נזיר. טהור הנכנס בבית הקברות מ"ט לא בעי שהייה דקא מתרו ביה אל תכנס לבית הקברות הכא נמי מתרו ביה לא תינזור ושהייה למה לי: אלא

תוספות

הכא במאי עסקינן ביוצא ונכנס. ביוצא מן הטומאה והזה ושנה וטבל וקיבל עליו נזירות פעם אחרת ושוב נכנס לטומאה [והא] קמ"ל ההיא ברייתא דאע"ג דלא הדר ואמר הריני נזיר אלא אמר יחול עלי נזירות דהוי נזיר ולקי כדפי' לשם בקונטרס אי נמי י"ל דקמ"ל ברייתא (דמיירי) [דמיד] כשיטהר מוטל עליו לקבל נזירות מיד ועובר בבל תאחר אם אינו נזיר מיד: אין בין נזיר טמא. שנדר בעודו טמא לנזיר טהור שנטמא אלא דנזיר טמא שביעי עולה לו מן המנין כשהזה ג' ושנה בז' וטבל יום ז' ב] למנין נזירות טהרה לפי שאין צריך להביא קרבן בח' על טומאתו ומיד כשהזה ושנה וטבל ראוי לחול עליו נזירות לאלתר ונהי דבעי הערב שמש ואיך יחול עליו נזירות יש לומר דטבול יום קלישא טומאתיה ולא מעכב מלחול נזירות עליו: ונזיר טהור שנטמא אין שביעי עולה לו מן המנין. למנין נזירות טהרתו וצריך להביא חטאת העוף ועולת העוף ואשם בשמיני וכתיב (במדבר ו) וקדש ראשו ביום ההוא דבאותו יום מתחיל למנות נזירות טהרה מוקמינן[1] ליה ג] דלא חייל עליה נזירות דטהרה עד יום ח' ואי ס"ד לא חיילא אמאי עולה לו מן המנין כיון דלא הדר קביל עליה נזירות וא"ת [ולישני] דהדר וקיבל כדשני לעיל ביוצא ונכנס ויש לומר דא"כ ה"ל לאיתויי[2] זה בעי למיהדר ולנדור וזה לא בעי למיהדר ולנדור כיון דהאי תנא נחית לפרושי הכא ד] בין זה לזה וה"ה דמצי למיפרך לר' שמעון ב"ל [ליתני] זה שותה ביין ומיטמא דלא[3] לקי וזה לקי ה] כדפירש הקונטרס ונראה לומר דלא קשה דמצי לשנויי דבקלקולא לא מיירי האי דינא[4] אלא דין דנטמא באונס ולרבי יוחנן לא קשה [דליתני] זה מביא קרבן על טומאתו וזה אין מביא קרבן דהיינו הך דקתני אין ז' עולה לו מן המנין משום איתויי קרבן: הגה"ה מיחל דכ"ע[5] דחייל. ולכשיטהר אין צריך לחזור לידור בנזיר דחייל עליו מנזירות ראשון וניחא השתא דשביעי עולה לו מן המנין ואפילו לא יחזור ויקבל והוא הדין נמי דמודה ר' שמעון בן לקיש ו] (נמי אם שותה יין) דלקי תוך ימי טומאתו אשתיה ואתגלחת וכי פליגי למלקי פירוש אטומאה לחוד אי התרו בו אטומאה ר' יוחנן סבר כיון דחיילא נזירות [לשאר] מילי אשתיית יין ואתגלחת [חיילא] נמי אטומאה אם התרו בו לצאת ולא יצא דרחמנא לא מעטיה אלא מקרבן לחודיה לקמן ולא ממלקות דטומאה ור"ש בן לקיש סבר אע"ג דחיילא לשאר מילי ליין ולתגלחת לא לקי אטומאה דכיון דמיעטיה רחמנא מקרבן טומאה מיעטיה מכל דין טומאה אף ממלקות: קרבן טומאה הוא דלא מייתי הא מילקי לקי. אטומאה לאלתר אפילו תוך שבעה שמבקש לטהר ז] לענין ליטהר עצמו ולעשות נזירות דטהרה דאי [לא] לקי הוה ליה למיתני במתני' ואינו לוקה: משום דקתני סיפא כו' ומביא קרבן טומאה. דהתם לא שייך למיתני דלוקה אטומאה דתני[6] מביא קרבן טומאה לכך לא תנא לעיל ואינו לוקה אטומאה (וזה אינו לוקה): הא למלקות זה וזה שוין. מדלא תני זה לוקה וזה אינו לוקה אטומאה: לא הא לתגלחת זה וזה שוין. י"מ דלקי אתגלחת ויין זה וזה שוין כיון דבאיסור תגלחת קמיירי לכן נראה לי הא לתגלחת פירוש למצות תגלחת לענין שמגלח בשביעי לטהרתו אע"ג דלקמן בעיא היא ואיפשיטא דנזיר טמא דמעיקרא אינו מגלח בשביעי לטהרתו אפ"ה לא קפיד לשנויי הכי [דבלא"ה] איתותב רבי שמעון בן לקיש בסוף: בתקנתא קמיירי. מתי יתחיל מנין לנזירותו והוא[7] נטמא בשוגג בקלקולא לא קמיירי שמקלקל עצמו במזיד דהיינו קלקול גופיה ח] דגם לר"ל אסור לטמאות אפילו בתוך [שבעה] דאם לא כן ליתני זה מותר לטמאות וזה אסור לטמאות דהא לאו קלקולא הוא: הגה"ה מי שהיה טמא ונדר. היינו בנזר והוא בבה"ק: ואם גילח ושתה יין ונטמא למתים סופג הארבעים. ומשמע דאף תוך ז' לוקה ואם תאמר ולישני ליה ביוצא ונכנס ושנה וטבל כדשני לעיל אהך גופא י"ל דמשמע ליה טומאה דומיא דגלוח ושתיית יין דחייל עליה בימי טומאה כדמסיק ליה מיחל דכ"ע חיילא דומיא דהכי מלקות דטומאה אפילו לא נטהר חייל עליה בימי טומאתו לכך איתותב אבל בלשון ראשון הוה משוי להו כולהו ר' שמעון ב"ל גילוח ושתיית יין לטומאה לכך הוה שייך לשנויי לעיל ביוצא ונכנס: בעי שהייה למלקות. כי היכי דבעינן שהייה בפ"ב דשבועות (דף יז.) גבי מקדש [או לא]: אילימא דאמרי ליה לא תנזור. והוא עומד בבית הקברות למה לי שהייה פשיטא דלקי בלא שהייה דנזיר טהור מאי טעמא דלא בעי שהייה ולא משכחת ליה [כלל] דבעי שהייה משום דקמתרין ביה שלא יטמא והוא נזיר טהור הכא נמי מתרין ביה שלא ידור בו בנזיר והוא עובר לקי כמו היכא דהוה טהור ומתרין ביה שלא יטמא ולאו האי כלאו שאין בו מעשה הוא במה שמקבל נזירות ט] דלאו שיש בו מעשה הוא במה שאינו יוצא משם כשנודר בנזיר: אלא

מסורת הש"ס

א) [לקמן יח.], ב) [נדרים ד.], ג) [שבועות יז. ע"ש ותוס' שם ד"ה לרבק], ד) בס"א: ונכנס.

נוסחת הריב"ן

א] הריני נזיר ונכנס: ב] בכ"י כתוב כאן גליון ואמר לן רבי: ג] מגלח תגלחת טומאה ונזיר טהור שנטמא מגלח בז' כו': ד] מילה כדמפרשינן: ה] תנן: ו] כדי שיעור השתחויה מויכרו לסיפיה דקרא כדמפרש כו':

הגהות הב"ח

(א) גמ' בעי רבא. נזיר והוא בבית הקברות: (ב) שם נזיר טהור מ"ט לא:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה בתקנתיה קמיירי וכו' ואמר לן רבי דהכי נמי מצי למיתני אלא טמא שנזר. נ"ב עיין לק"מ דזה דוקא לפי קמא בתוס'. ב] תד"ה אין בין נזיר טמא וכו' כשהזה ג' ושנה בז' וטבל יום ז' עולה כו'. ג] ד"ה ונזיר טהור שנטמא וכו' דבאותו יום מתחיל למנות נזירות טהרה מוקמינן ליה לקמן כו'. ד] בא"ד כיון דהאי תנא נחית לפרושי כאן מאי איכא כו'. ה] בא"ד זה שותה ביין ומיטמא דלא לקי וזה לקי כדפירש הקונטרס נמחק וצ"ב כדפירש לקמן כו'. ו] ד"ה הגה"ה מיחל דכ"ע דחייל וכו' דמודה ר"ש ב"ל נמי כו'. ז] ד"ה קרבן טומאה הוא דלא מייתי הא מלקי לקי אטומאה לאלתר אפילו תוך שבעה שמבקש לטהר. ח] ד"ה בתקנתא קמיירי וכו' דהיינו קלקול גופיה דגם לר"ל כו'. ט] ד"ה אילימא דאמרי ליה לא תנזור וכו' שיש בו מעשה.

פי' הרא"ש

הכא במאי עסקינן ביוצא ונכנס שיוצא מן הטומאה ע"י הזאה וטבילה וקיבל עליו נזירות ונכנס וקמ"ל אע"ג דלא קבל עליו קבלה גמורה אלא אמר הריני נזיר (בנזירות) [הוי נזיר]: אלא טמא שנזר ז' עולה

עין משפט נר מצוה

ט א מיי' פ"ו מהל' נזירות הל' ו [ח]: י ב מיי' שם הל' ח וע"ש בכ"מ:

גליון הש"ס

גמ' אמר מר בר רב אשי. עיין נדרים דף ד' ע"א:

הגהות התוספות

1. נ"ל ומוקמינן ליה לקמן כרבי דלא חייל כו'. 2. נ"ל למיתני. 3. נ"ל ולא. 4. נ"ל האי תנא. 5. נ"ל לא פליגי. 6. נ"ל דפשיטא הוא כיון דתני כו'. 7. תיבת והוא נמחק וצ"ל כשנטמא בשוגג.

מוסף רש"י

אלא טמא שנזר שביעי שלו. שטובל בו, עולה לו למנין. דהואיל ואינו בר קרבן מתחיל למנות מבו ביום, ונזיר טהור שנטמא אין שביעי שלו עולה לו למנין. דאין לו טהרה עד יום שמיני שמביא קרבנותיו (לקמן יח.). נזיר והוא בבית הקברות. נזיר שנטמא באונס בתוך בית הקברות, דומיא שנטמא בעזרה שלא נתחייב כרת, כגון שנכנס לבית הקברות בשידה תיבה ומגדל ופרע עליו את מעזיבת גג האהל ונטמא באויר בית הקברות והתרו בו לא ולא יצא, ומיהו לא שהה כדי השתחואה (שבועות יז.). בעי שהייה למלקות. קרבן לא שייך הכא כלל, שאין כרת בנזיר שנטמא וקרבן נזיר טמא לאו און טומאה אתי אלא לאו מיחל עליה נזירות טהרה כשאר מחוסרי כפרה, ובענין זה מפורש שהייה זו במס' נזיר (שם).

פי' הרא"ש (המשך)

עד שיקבל. וכ"ת דמיירי בשקבל עליו א"כ ליתני שזה צריך לחזור ולידור וזה אין צריך מיחל כ"ע לא פליגי דחיילא ואינו צריך לקבל עליו שנית וגם לוקה על התגלחת ועל היין: כי פליגי למלקי. פי' על הטומאה: ר' יוחנן סבר כיון דחיילא. ללקות על היין ועל התגלחת לקי נמי על הטומאה כי היכי דאינו מביא קרבן טומאה: והא דאותביה ר"י לר"ל לעיל מתלמודא הוא דמותיב לפי מה דהוה ס"ד דפליגי וכהנהו רבות בתלמוד: א"ל לא לתגלחת זה וזה שוין. פי' דגלח א"כ ללקות על התגלחת וה"ה על היין: אבל לענין מלקות. פי' על הטומאה. בתקנתא מיירי בקלקולא לא מיירי. פי' להורות לנו תקנתו מתי יתחיל ימי נזירותו. אבל לא מיירי בקלקול להשמיענו הדין אם יעשה עבירה שיטמא למתים אי ישתה יין ויגלח: ה"ז סופג את הארבעים תיובתא. והכא ליכא לשנויי ביוצא ונכנס דמשמע נטמא דומיא דגלח ושתה יין דמיירי

לזמן המנין לפי שאינו צריך להביא קרבן ומתחיל למנות מיד אחר שהזה וטבל אבל נזיר טהור שנטמא אינו מתחיל למנות עד אחר הבאת קרבנותיו דכתיב וקדש ראשו ביום ההוא ואי ס"ד לא חיילא אמאי עולה לו מן המנין הא אין עליו נזירות כלל אפילו בלא יוצא ונכנס: בעי שהייה למלקות. שיעור שהייה המפורשת (בז') [בשבועות] למי שנטמא באונס בעזרה שאינו חייב כרת אלא אם כן שהה שיעור השתחואה והלכה למשה מסיני הוא: אי דאמרו ליה לא תנזור למה לי שהייה. כיון דבמזיד

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות